МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор ХДУ
_____ Сергій ОМЕЛЬЧУК
«11» лютого 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА АСПІРАНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота
Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
Курс 2

Івано-Франківськ 2024/2025 н.р.

Програма розроблена:

1. Шапошникова І.В. – доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та соціальної роботи, гарант ОНП;
2. Костючков С.К. – доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та соціальної роботи;

Деканеса факультету Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та соціальної роботи

Протокол № 9 від «3» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Сергій КОСТЮЧКОВ

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол № 10 від « 18» червня 2024 р.

Голова ради Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

ВСТУП
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Аспірантська практика є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців третього рівня вищої освіти, яка проводиться для аспірантів всіх форм навчання на ІІ курсі (3 кредити ECTS).

Практика для аспірантів спеціальності 231 Соціальна робота є одним із засобів успішної підготовки до роботи фахівця соціальної сфери вищої управлінської ланки та науково- педагогічної діяльності у закладі вищої освіти і проводиться в умовах максимально наближених до реальної професійної діяльності.

Структура та графік проведення аспірантської практики
здобувачів 2 курсу денної форм навчання третього (освітньо-науково) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота
(згідно навчального плану 2024 року освітньо-наукової програми «Соціальна робота»)

Практика визначається графіком навчального процесу в поточному навчальному році, складає 3 кредитів ECTS / 90 годин.

Курс	Вид практики	Семестр	Тривалість проведення	Бази практики	Відповідальний підрозділ
Денна форма навчання					
2	виробнича	4		Згідно переліку баз практики	Кафедра філософії,соціології та соціальної роботи

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 6	Аспірантська практика	3	Захист /диф. залік	формування та розвиток в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі обраної спеціальності.

Термін проведення: аспірантська практика передбачена у 4 семестрі.

1. Метою аспірантської практики є формування та розвиток в аспірантів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі обраної спеціальності.

Основна **мета** практики аспірантів спеціальності 231 Соціальна робота є підготовка висококваліфікованих фахівців-дослідників у галузі соціальної

роботи; забезпення формування їх загальних і галузевих компетентностей, необхідних для науково-викладацької діяльності, дослідження соціальних процесів і явищ відповідно до викликів часу, обґрунтування й впровадження інновацій у науковій та професійній діяльності, якісного проведення експериментальної роботи в межах власного наукового дослідження у сфері соціальної роботи.

Завдання аспірантської практики:

- поглиблення й закріплення у виробничих умовах теоретичних знань зі спеціальних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних завдань практики;
- оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, призначених для використання при підготовці фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- формування практичних умінь і навичок для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в ролі асистента;
- вироблення умінь виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері соціальної роботи; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт та презентувати результати власних наукових досліджен.;
- формування умінь знаходити, відбирати, контекстуалізувати та інтерпретувати значний об'єм джерельної бази, застосовувати принципи, методи, засоби і технології здоров'язбережувальної діяльності в науково-дослідній діяльності та практичній соціальній роботі.
- виховання морально-етичних якостей фахівця соціальної сфери, індивідуального стилю професійної діяльності, потреби у саморозвитку;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- апробація матеріалів наукового дослідження при викладанні курсів зі спеціальності 231 Соціальна робота у закладі вищої освіти.

Перелік баз практики:

Базою для проходження практики є кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

2.ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та дотримання принципів професійної етики й академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК05. Здатність писати, розмовляти, слухати рідною та іноземною мовами у формальному та неформальному спілкуванні та рецензувати публікації, презентації, брати участь у міжнародних наукових дискусіях, публічно висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію, керуючись навичками критичності та самокритичності, отримати мовленнєву сертифікацію за рівнем В2.

ЗК06. Здатність до інтелектуальної чесності та виконання етичних зобов'язань, необхідних для якісного наукового дослідження та опублікування, керуючись етичними та моральними нормами;

Фахові компетентності:

ФК02. Здатність застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи.

ФК07. Знаходити, відбирати, контекстуалізувати та інтерпретувати значний об'єм джерельної бази, застосовувати принципи, методи, засоби і технології здоров'язбережувальної діяльності в науково-дослідній діяльності та практичній соціальній роботі.

ФК10. Здатність застосовувати сформовані соціальні навички Soft skills (креативне мислення, управління інформацією, уміння формулювати власну думку і приймати рішення, соціальний інтелект, презентаційні навички (самопрезентація, уміння вести переговори), тайм -менеджмент).

Програмні результати навчання:

РН02. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи.

РН04. Застосовувати концепції, історичні надбання та сучасні теоретичні і методологічні досягнення у сфері соціальної роботи. РН05. Застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи.

РН06. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері соціальної роботи та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників

у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
РН07. Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи.
РН08. Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти.
РН09.Вміти спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності і представляти дослідницькі ідеї в усній та письмовій формах, рідною та іноземною мовами перед фаховою і нефаховою аудиторією.
РН10.Використовувати набуті соціальні навички Soft skills, ефективно планувати час для отримання необхідних результатів в часових межах, визначених програмою навчання і приймати самостійні обґрунтовані рішення у науково-дослідній та професійній діяльності.
РН11.Саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, брати відповідальність за навчання інших бути наставником молодших колег у вдосконаленні дослідницької та фахової майстерності.

ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

І. Змістовний модуль: «Асистентська практика»

Освітня, науково-методична, організаційна робота

1. Знання програми з основних навчальних дисциплін відповідної спеціальності у ЗВО;
2. Знання традиційних та новітніх, зокрема, дистанційних технологій та технологій використання ШІ при викладанні у ЗВО;
3. Відвідування лекцій, семінарів провідних викладачів кафедри за напрямом дослідження та самостійне проведення занять.

Зміст практики:

Під час асистентської практики аспіранти повинні виконати роботу, яка складається з чотирьох модулів і передбачає наступні її види:

Перелік основних видів навчальної роботи:

- проведення лекційного, семінарського (або практичного) занять для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти з навчальних дисциплін;
- проведення консультацій з навчального предмету;
- проведення індивідуальних занять зі студентами;
- перевірка контрольних робіт, що передбачені навчальним планом;
- оформлення 1 відгуку на заняття, що було проведене провідним викладачем кафедри.

Перелік основних видів методичної роботи

- ознайомлення з навчальними планами і силабусами навчальних дисциплін відповідних напрямів підготовки;

- підготовка навчально-методичних матеріалів до лекційних, семінарських, практичних лабораторних занять і самостійної роботи студентів (розробка планів проведення лекційного, семінарського та практичного або лабораторного занять);

- складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю за однією дисципліною, тестових завдань для проведення поточного контролю.

Перелік основних видів організаційної роботи:

- ознайомлення з планом роботи факультету, кафедри зі спеціальності;
- ознайомлення з правилами оформлення виробничої документації.

ІІ. Змістовний модуль: «Дослідницька практика»

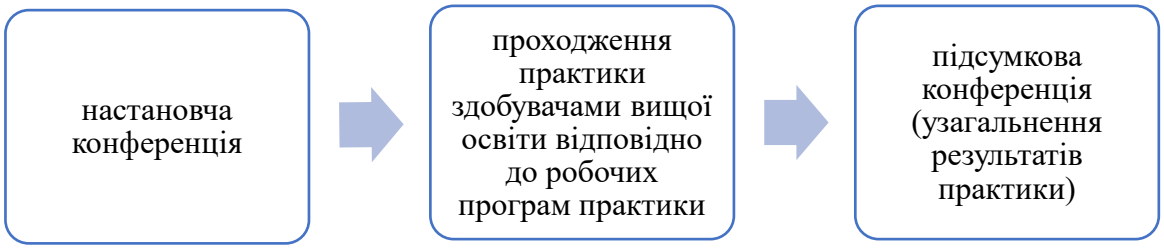
Перелік основних видів наукової роботи:

- систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставленої у темі дисертаційної роботи науково-практичного завдання;
- підготовка до друку наукової статті;
- підготовка виступу на науково-практичній конференції аспірантів, молодих вчених та студентів із презентацією.

ІІІ. Змістовний модуль «Неформальна / Інформальна освіта»

- формування цифрової компетентності (створення (або вдосконалення, редагування) авторського наукового профілю (Google Scholar);
- формування медійно-професійних компетентностей (участь в онлайн-курсах, онлайн-семінарах, онлайн-тренінгах тощо з проблем, що пов’язані з тематикою дисертаційної роботи та формуванням індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Про результати проходження практики аспірант звітує на засіданні кафедри.

Підсумкова оцінка з аспірантської практики визначається кафедрою на основі звіту аспіранта та звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

Звітна документація включає:

1. Звіт про проходження практики (2 примірники: 1 – подається у відділ аспірантури та докторантури, 1 – зберігається на кафедрі)
2. Щоденник практики (1 примірник подається у відділ аспірантури та докторантури)
3. Одна методична розробка до лекційного заняття та текст лекції (1 примірник зберігається на кафедрі)
4. Одна методична розробка до семінарського (або практичного) заняття (1 примірник зберігається на кафедрі)
5. Рецензія керівника на лекцію практиканта (1 примірник зберігається на кафедрі)
6. Рецензія на лекційне заняття провідних викладачів кафедри (1 примірник зберігається на кафедрі).
7. Результати навчання на освітньому порталі, https://eduhub.in.ua/about: зареєструватись на порталі; отримати сертифікат і додати до звіту, не менше 2-х курсів. Місія Освітнього Хабу – забезпечити системну реалізацію концепції «Навчання Протягом Життя» (Life Long Learning), надавши можливість всім охочим безкоштовно отримати або покращити «м'які навики» (soft skills), які потрібні кожному і наразі є вкрай затребувані на ринку праці.

Приклад курсу на платформі: Емоційний інтелект, Персональна ефективність, Мистецтво викладання, Школа HR, Діти покоління Z, Профорієнтація для школярів та ін. Можна, за бажанням, обрати іншу освітню платформу (Прометеус, EdEra, Всеосвіта), пройти курси і додати іменні сертифікати (не менше ніж 2 сертифікати);

8. Створення (або вдосконалення, редагування) авторського профілю в Google Scholar із додаванням всіх своїх публікацій.
9. Наукова стаття, текст виступу з презентацією для участі у науково-практичній конференції за виборм.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д); Положення про аспірантську практику Херсонського державного університету (Наказ від 05.12.2018 № 1016-Д; зі змінами, внесеними на підставі рішення вченої ради ХДУ (протокол від 28.01.2021 № 9) розроблено критерії оцінювання виробничої практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота

Критерії оцінювання*

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

здобувача за перший модуль виробничої практики

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Виконання завдань			
Методична розробка та проведення навчальних занять зі здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.	2	5	10
Аналізування та критичне оцінювання навчальних занять практикантів та викладачів кафедри (рецензія)	2	5	5
Навчання на освітньому порталі (сертифікати), https://eduhub.in.ua/about: (або Прометеус, EdEra, Всеосвіта)	2	2,5	5
Авторський профіль в Google Scholar, ORCID	2	5	10
Стаття до участі у конференції (підготовлено та подано)	1	10	10
Текст виступу на конференції з презентацію	1	10	10
Усього			**50**
Залік			
Звіт про проведення практики	1	25	25
Звітній семінар (презентація звіту на заліку)	1	15	15
Звітній семінар (участь в обговоренні звітів колег)	1	10	10
Усього:			**50**
Усього за практику			**100**

*Загальна оцінка за практику складається з 2 складових: 50 балів за виконання завдань та 50 балів за залік

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Методична розробка та проведення навчального заняття (лекційного (семінарського / практичного)	**10**	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє належний рівень знань і розуміння, аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог. Заняття проведено на високому науково-методичному рівні; студент демонструє вміння спілкуватися та будувати співпрацю у професійній діяльності зі студентською аудиторією;
	6-9	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє достатню обізнаність із темою, виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні фактографічні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру. Навчальне заняття проведено на достатньому науково-методичному рівні, здобувач демонструє вміння працювати з аудиторіє, проте є окремі недоліки у розподілу часу, залученні студентської групи до обговорення теми.
	3-5	Роботу виконано і подано вчасно. Автор демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками. Навчальне заняття має суттєві методичні помилки в організації та проведенні.
	1-2	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Аналізування та критичне оцінювання навчальних занять практикантів та викладачів кафедри (рецензія)	**5**	Проведений аналіз навчального заняття є всебічним, професійним, повним, всебічним, містить критичні елементи, зроблено акценти на позитивним моментах та виокремлено недоліки. Підхід до складання рецензії є індивідуальним, креативним та містить глибокий аналіз
	3-4	Рецензію складено шаблонно, підкреслено основні моменти проведеного навчального

		заняття, проте текст не має ознак унікальності
	1-2	Завдання не виконано у визначений викладачем термін
Інформальна та неформальна освіта Навчання на освітньому порталі (сертифікати), https://eduhub.in.ua/about : (або Прометеус, EdEra, Всеосвіта)	**2,5*2=5**	Здобувач пройшов навчання та надав до звіту 2 сертифікати; вибір тем навчання відповідає науковим інтересам здобувача та сприяє побудові індивідуальної освітньої траєкторії
	1,5	Здобувач пройшов навчання та надав до звіту 1 сертифікат; вибір тем навчання відповідає науковим інтересам здобувача та сприяє побудові індивідуальної освітньої траєкторії; або вибір тем є випадковим та не підтримує здобувача в освітньому процесі
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Авторський профіль Google Scholar, ORCID	**10**	Створено авторські профілі в Google Scholar, ORGID, реєстрацію підтверджено в ksu.ks.ua, до профілю внесено публікації за всіма вимогами
	6-9	Створено авторський профіль в Google Scholar, ORGID, реєстрацію не підтверджено, до профілю тільки частково внесено публікації
	1-5	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Наукова стаття до участі у науково-практичної конференції	**10**	Наукову статтю (або тези) підготовлено, перевірено науковим керівником, стаття відповідають усім вимогам за змістом та оформленням, подано до участі у науково-практичної конференції
	6-9	Наукова стаття (або тези) підготовлена, перевірена науковим керівником, відповідають вимогам за змістом та оформленням, але ж не подано до участі у науково-практичної конференції
	1-5	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Текст виступу на конференції з презентацію	**10/0**	Виступив з доповіддю/не виступив з доповіддю
Звіт про проведення практики	**25**	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	13-24	Роботу виконано і подано вчасно; виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.

	1-23	Роботу виконано і подано вчасно. Однак

		роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками.
	0	Роботу не виконано у визначений викладачем термін.
Участь у підсумковому семінарі	**15**	Здобувач задає змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження, бере участь у дискусії.
	1- 14	Здобувач бере участь у дискусії, висловлює окремі зауваження.
	0	Здобувач не бере участь в обговоренні звітів колег
Презентація звіту на заліку	**10**	Доповідь підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
	7-9	Доповідь підготовлено і виголошено вчасно, але без дотримання тих чи тих вимог, викладених вище.
	1-6	Доповідь містить прогалини та помилкові твердження. Доповідач не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання.
	0	Доповідь не підготовлено у визначений викладачем термін.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів / Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	**A**	Excellent	Відмінно
82-89	**B**	Good	Добре
74-81	**C**		
64-73	**D**	Satisfactory	Задовільно
60-63	**E**		
35-59	**FX**	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	**F**		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання результатів практики

Зміст критеріїв оцінювання результатів аспірантської практики:

Оцінка «відмінно» (А) – всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння аспіранта застосовувати і використовувати

психологічні теоретичні та методичні знання. Також продемонстровано активність та ініціативність у підготовці та проведенні всіх видів робіт на практиці. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка «добре» (B) – завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння аспіранта застосовувати психологічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами викладацької діяльності. Робота була здійснена шаблонно, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт з членами студентського колективу. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «добре» (C) – завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань, зокрема при здійсненні допускалися незначні помилки. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «задовільно» (D) – завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань практики допускалися помилки. Практикант не вміє узагальнювати результати дослідження. Звітна документація оформлена частково або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлений. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «задовільно» (E) – завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені суттєві неточності. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник практики оформлений частково. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно» (FX) – завдання практики не виконані. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види психологічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук, або керівник бази практики надає незадовільну характеристику з грубим порушенням дисципліни та робочого часу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:
Основна:

1. Войтовська А. І. Гендерна соціалізація студентської молоді з особливими освітніми потребами в умовах ВНЗ. Дис. доктора філософії за спеціальністю 231 Соціальна робота. Умань: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,Умань, 2019. URL: https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%92%D0%BE%D0%B9%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%90.-%D0%86._compressed.pdf
2. ДСТУ 3008:2015: Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. URL:http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
3. ДСТУ 8302:2015: Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. URL:http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf.
4. Зосимов А.М., Голік В.П. Дисертаційні помилки. Харків: Інжек, 2004. 215 с.
5. Карагодіна О., Семигіна Т. Розвивальний потенціал досліджень у соціальній роботі //Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології :матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 березня 2020 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. С. 49-52.
6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти та науки України від 12.01.2017 № 40. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n88
7. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. № 167. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#n18
8. Семигіна Т. Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи // Вісник Академіїпраці, соціальних відносин і туризму. 2019. № 1. С. 70-85 .
9. Семигіна Т., Степурко Т. Методичні рекомендації щодо написання магістерськоїкваліфікаційної роботи за спеціальністю «Менеджмент організацій іадміністрування (в охороні здоров'я)». Київ: НаУКМА, 2015. 75 с. URL: http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9454
10. Семигіна Т.В. Клієнти соціальної роботи як співдослідники // Міжгалузеві диспути:динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень: матеріали міжнародної наукової конференції (10 липня 2020 р.). Т.2. Вінниця: МЦНД, 2020. С.33-35.
11. Семигіна Т.В. Чи завжди цифри мають значення: Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі // Path of science. 2020. Vol. 6. № 7. P. 3001-3011.
12. Семигіна Т. Методичні рекомендації до написання дисертації доктора філософії зіспеціальності 231 «Соціальна робота». Київ: Академія праці, соціальних відносин ітуризму, 2020. 41 с.

Internet-ресурси

1.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiToc6ujOKDAxUpQ_EDHR3HCcUQFnoECAoQAQ&url=https%3A%2F%2Fevnuir.vnu.edu.ua%2Fbitstream%2F123456789%2F20238%2F1%2FMetodolohiia.pdf&usg=AOvVaw0eHd6sGQNUdhJon8E_s6TA&opi=89978449**
2.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiToc6ujOKDAxUpQ_EDHR3HCcUQFnoECBkQAQ&url=https%3A%2F%2Fela.kpi.ua%2Fbitstream%2F123456789%2F49231%2F1%2FMetodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf&usg=AOvVaw3g1kWAKmr-QbQ6kUl2Nw3v&opi=89978449**
3.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj8xIjbjOKDAxXVRPEDHTcPCe84ChAWegQIBxAB&url=https%3A%2F%2Fdspace.uzhnu.edu.ua%2Fjspui%2Fbitstream%2Flib%2F36624%2F1%2F%25D0%259C%25D0%25B5%25D1%2582%25D0%25BE%25D0%25B4%25D0%25B8%25D0%25BA%25D0%25B0%2520%25D1%2596%2520%25D0%25BE%25D1%2580%25D0%25B3%25D0%2**

5B0%25D0%25BD%25D1%2596%25D0%25B7%25D0%25B0%25D1%2586%25D1%2596%25D1%258F%2520%25D0%25BD%25D0%25B0%25D1%2583%25D0%25BA%25D0%25BE%25D0%25B2%25D0%25B8%25D1%2585%2520%25D0%25B4%25D0%25BE%25D1%2581%25D0%25BB%25D1%2596%25D0%25B4%25D0%25B6%25D0%25B5%25D0%25BD%25D1%258C.pdf&usg=AOvVaw130r_0mEy_vKKP80jEJhug&opi=89978449

4.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj8xIjbjOKDAxXVRPEDHTcPCe84ChAWegQIBhAB&url=http%3A%2F%2Fdspace.wunu.edu.ua%2Fbitstream%2F316497%2F36273%2F1%2Fmetod.ta%2520org.nauk.doslid..pdf&usg=AOvVaw17UG6X6_NrloajA8qq3vR-&opi=89978449**

5.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj8xIjbjOKDAxXVRPEDHTcPCe84ChAWegQIBBAB&url=https%3A%2F%2Flibrary.megu.edu.ua%3A9443%2Fjspui%2Fbitstream%2F123456789%2F3427%2F1%2F2022NACH_POS_Metod_ta_orh_nauk_dosl.PDF&usg=AOvVaw1fMBss-VpC4JfPyLFJiWO6&opi=89978449**

6.**https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiWqfmPjeKDAxUWa_EDHbn8Cps4HhAWegQIBxAB&url=http%3A%2F%2Frepository.hneu.edu.ua%2Fhandle%2F123456789%2F23346&usg=AOvVaw0iF2QxnoqLVM6X7VSAtfjz&opi=89978449**